

SPRÁVA POLICAJNÉHO ZBORU O DEZINFORMÁCIÁCH NA SLOVENSKU V ROKU 2021

Hlavné naratívy

Odbor komunikácie a prevencie Prezídia Policajného zboru (ďalej ako „Odbor“) pokračoval v monitorovacej činnosti dezinformácií aj v kalendárnom roku 2021, počas ktorého na svojej špecializovanej stránke vyvrátil spolu **189 hoaxov**, pričom **151** z nich sa týkalo len pandémie.

Hlavnou dezinformačnou témou v Slovenskej republike je druhý rok po sebe ochorenie Covid-19. Pestrosť šírených hoaxov v súvislosti s touto témou sa v porovnaní s predošlým rokom zvýšila. Dezinformácie zasahovali všetky oblasti, ktoré sa priamo či nepriamo týkali pokračujúcej pandémie. Intenzita šírenia hoaxov zodpovedala krivke z roku 2020 – dezinformácie sa vyskytovali v online priestore predovšetkým na jar a jeseň, teda počas II. a III. vlny pandémie. Pokojnejšie obdobie bolo opätovne počas letných mesiacov.

Hlavné naratívy dezinformácií za rok 2021 predstavovali nasledujúce témy:

- ❁ očkovanie je škodlivé, neúčinné, zbytočné a/alebo zdravie/život ohrozujúce
- ❁ falošné úmrtia ako následok očkovania (zneužívanie úmrtí konkrétnych osôb)
- ❁ zdravotníci zabíjajú pacientov (napr. na pľúcnej ventilácii)
- ❁ situácia nie je vážna, štátne inštitúcie preháňajú
- ❁ situácia je v zahraničí oveľa lepšia (zamlčovanie počtu tam očkovaných)
- ❁ pandémie je tajným plánom mocných na ovládnutie/vyhubenie ľudstva

Ďalšie konkrétne témy dezinformácií sú uvedené v závere tejto správy.

Jedným z hlavných zdrojov získavania informácií o šírených dezinformáciách boli fanúšikovia a sledovatelia stránky „Hoaxy a podvody – Polícia SR“, ktorí s administrátormi stránky zotrvali v pravidelnom kontakte a s dôverou sa modernou formou obracali na Policajný zbor. Odbor takýmto spôsobom vybavil viac ako **9 000 súkromných správ** doručených od občanov. Okrem tipov na masovo šírené dezinformácie či pokusy o online podvody sa v správach často vyskytovali otázky ohľadom dôveryhodnosti šírených správ či bezpečnosti rôznych súťaží. **Vďaka priamym odpovediam občanom Policajný zbor edukatívne vplýval na verejnosť v oblasti dezinformácií a mnohým ďalším včasným varovaním zachránil tisíce eur pred online podvodníkmi.**

Osobitnou komunikačnou taktikou tvorcov a šíriteľov dezinformácií sa stalo spojenie „Dnes hoax, zajtra pravda“, ktoré v popularite používania predbehlo termín „nultý“, šírený najmä v roku 2020. Spojenie „Dnes hoax, zajtra pravda“ sa stalo nástrojom na retrospektívne vytváranie hoaxov. Napríklad, konkrétne osoby informovali, že Policajný zbor v minulosti označil očkovacie preukazy za hoax, a teda po zavedení Covid-passov sa ukázalo, že Policajný zbor v minulosti zavádzal. Nič také sa nestalo, Policajný zbor nikdy nehovoril o dezinformácii v súvislosti s očkovacími preukazmi. Na základe tohto poznatku bola vytvorená samostatná informačná kampaň poukazujúca na retrospektívne vytváranie hoaxov.

Policajný zbor sa venoval aj vysvetľovaniu dezinformácií, ktoré sa primárne týkali iných krajín, avšak svojim zásahom sa stávali populárnymi medzi slovenskými používateľmi internetu. V tejto súvislosti bola aktivita Policajného zboru ocenená napríklad nemocnicou v Slovinsku, alebo Červeným krížom v Rakúsku. Tieto príklady ukázali dôležitosť medzinárodného boja proti dezinformáciám a nutnosť zriadenia efektívnych nástrojov na úrovni jednotlivých národných inštitúcií nielen na Slovensku.

Keďže legislatívny rámec poskytujúci možnosti pre orgány činné v trestnom konaní vo vzťahu k primárnym tvorcom dezinformácií, nie šíriteľom, ktorí tejto dezinformácii úprimne uverili, nie je v podmienkach Slovenskej republiky ešte zakotvený, hlavným nástrojom boja proti dezinformáciám je **efektívna komunikácia** štátnych inštitúcií a politicky exponovaných osôb založená na **strategickej komunikácii**, držiac sa princípov **zrozumiteľnosti, transparentnosti a rýchlej reakcie** na vývoj udalostí.

Dezinformácie ako bezpečnostná hrozba

Intenzita, kadencia, dosah a masovosť dezinformácií, organizovanosť ich tvorcov, efektívne využívanie sociálnych sietí neschopných dohliadať na nebezpečnosť obsahu a nové komunikačné metódy vytvorili z dezinformácií **významnú bezpečnostnú hrozbu** pre Slovenskú republiku. Sila vplyvu dezinformácií sa ukázala nielen na miere zaočkovanosti obyvateľstva, ale vyúsťovala aj do verbálnych a fyzických útokov voči radovým predstaviteľom štátnych inštitúcií (zdravotníci, policajti, hygienici, očkovacie tímy atď.). Verbálne a fyzické útoky boli výsledkom frustrácie šíriteľov a prijímateľov dezinformácií, pričom ich konanie sa stávalo predmetom vyšetrovania výkonných policajných útvarov.

Tvorcovia dezinformácií vyzývali na pokračovanie osobných útokov a svojim konaním cielene vyvolávali nenávistné nálady, ktoré sa často preklenuli do vyhrážok smrťou voči konkrétnym osobám. Aj keď k priamej hrozbe nedošlo, Odbor v tejto súvislosti upozorňuje na potenciál dezinformácií spôsobiť **vážne následky na zdraví a živote** konkrétnych osôb, prípadne na chode verejných inštitúcií. V zahraničí k podobným následkom masového šírenia dezinformácií už došlo.

Dezinformácie **spôsobili v roku 2021 smrť osôb**, ktorých počet nie je možné presne ustanoviť. Odbor získal informácie, podľa ktorých sa pacienti infikovaní vírusom Covid-19 v ťažkých zdravotných stavoch priznávali, že sa nechránili a nedali sa očkovať z dôvodu viery v šírené dezinformácie. V jednom z prípadov bol dosiahnutý extrémny bod, keď nezaočkovaný pacient v kritickom stave pred napojením na pľúcnu ventiláciu výhražne prikazoval zdravotníkom, že si neželá byť očkovaný, pričom o niekoľko dní zomrel.

Ciele a motívy tvorcov a šíriteľov dezinformácií

Vysvetľovanie dezinformácií pre občanov Slovenskej republiky a širokej verejnosti sa sústreďovalo na oficiálnom komunikačnom kanáli Policajného zboru na Facebooku pod názvom „Hoaxy a podvody – Polícia SR“ (www.facebook.com/hoaxpz). Špecializovaná stránka bola založená v roku 2018 a v súčasnosti ju sleduje viac ako **122 000** používateľov sociálnej siete, čo predstavuje medziročný nárast o **20 000** sledovateľov. Dlhodobou ide o najsledovanejšiu stránku zameranú na dezinformácie na Slovensku, pričom v rámci štátnych inštitúcií a policajných zborov v Európe podobný projekt doposiaľ neexistuje.

Hlavným cieľom primárnych tvorcov dezinformácií bolo **spôsobenie chaosu v spoločnosti a podkopanie dôvery v štát**, ktorý priamo súvisel s vyvolávaním nenávisťi a nedôvery voči štátnym inštitúciám. Dezinformácie sa stali hybridným nástrojom ako **forma útoku na záujmy Slovenskej republiky a bezpečnosť jej občanov**.

Osoby, ktoré stáli za tvorbou a šírením dezinformačného reťazca sledovali svoje vlastné záujmy, ktoré mohli mať **formu politickú** alebo **ekonomickú**. Nie je vylúčené, že svojím konaním podporovali **zahraničnopolitické záujmy** cudzích štátnych mocností.

Cudzie štátne mocnosti sa snažili vlastné naratívy šíriť prostredníctvom vlastných alebo spriatelených médií, resp. fiktívne nezávislých aktivistov, pričom do vnútra v rámci vlastného štátu často komunikovali odlišne (napr. navonok hovorili o nebezpečenstve očkovania, no obyvateľom svojej krajiny očkovanie odporúčali).

Z ekonomických dôvodov tvorilo dezinformácie niekoľko celospoločensky známych osôb, napríklad z oblasti zdravotníctva, hudobného priemyslu alebo gastro priemyslu, ktorých primárnym cieľom bolo **získanie popularity**, čo bolo úmerné so **zvyšovaním ich vlastných finančných príjmov**. Tieto osoby v konečnom dôsledku nemuseli veriť v obsah šírenej dezinformácie, ale cielene zneužívali naivitu širokej časti publika na naplnenie svojich ekonomických potrieb.

Osobitnou skupinou sa stali používateľské kontá, ktoré sa navonok prezentovali ako účty individuálnych aktivistov, avšak v skutočnosti boli premysleným komunikačným nástrojom, za ktorým stáli skupiny osôb či organizácie. Skrývanie sa viacerých koncentrovaných skupín za jeden individuálny účet konkrétnej osoby je jednou z komunikačných taktík tvorcov dezinformácií, keďže verejnosť priťahuje viac konkrétna osoba tváriaca sa nezávisle ako anonymná skupina.

Pôsobenie falošných aktivistov sa prenášalo aj do reálneho života, kde sa prezentovali ako nezávislí organizátori verejných zhromaždení a rôznych iných akcií. V skutočnosti existovali silné indície, že ich konanie bolo financované rôznymi skupinami s vyššie uvedenými záujmami.

Užitočným nástrojom na masové šírenie vytvorených hoaxov boli radoví používatelia sociálnych sietí, ktorí ich na základe vlastného presvedčenia a na úkor absencie odbor-

ného vzdelania a kritického myslenia šírili ďalej, čím vytvárali pyramídový efekt. Radoví používatelia boli za svoje aktivity chválení zo strany podobnej skupiny obyvateľstva, čo v nich vyvolávalo **pocit uspokojenia vlastných psychologických** potrieb a vo svojom konaní tak pokračovali naďalej.

Dôkazom o neznalosti zdieľaných dezinformácií boli výsledky previerok, ktoré v miestach bydlísk šíriteľov hoaxov vykonávali príslušníci Policajného zboru, a to aj na základe informácií odstupovaných od Odboru. Navštívené osoby buď zapierali autorstvo príspevkov, alebo vo väčšej miere hovorili, že o zdieľanej informácii nemali žiadne vedomosti, prípadne, že ju počuli od neznámej osoby a len ju zdieľali ďalej. Prípadná trestnoprávna zodpovednosť takýchto osôb bola preskúmaná na jednotlivých krajských riaditeľstvách Policajného zboru.

Dominantným nástrojom na šírenie dezinformácií v Slovenskej republike bola naďalej sociálna sieť Facebook. Odbor zaznamenal nárast popularity iných čítaných aplikácií, ktoré svojim užívateľom poskytujú väčšiu mieru anonymity a na základe absencie akýchkoľvek moderačných nástrojov sú garantom voľného šírenia extrémistických názorov propagujúcich násilie. Tvorcovia dezinformácií aktivizovali svojich podporovateľov v presune zo štandardných sociálnych sietí do menej rozšírených.

Taktiež bolo zaznamenaných niekoľko viac či menej významných aktivít šírenia dezinformácií v letákoch či iných tlačovinách, od amatérsky pôsobiaceho spracovania jednotlivcov až po premyslené vizuály niektorých skupín.

Veková skladba šíriteľov dezinformácií bola pestrá, pričom vo vysokej miere sa týkala aj seniorov, ktorí sú vo vzťahu k dezinformáciám ohrozenou skupinou, čo by malo byť zohľadnené pri edukatívnom a preventívnom pôsobení Policajného zboru a ďalších inštitúcií smerom k tejto skupine obyvateľstva. V oblasti vzdelávania je naďalej podceňované podporovanie vývoja kritického myslenia u mladej generácie, čo sa v budúcnosti stane kľúčovým faktorom (ne)úspešnosti v boji proti z roka na rok narastajúcej intenzite dezinformácií.

Boj proti dezinformáciám

Odbor sa zameriaval na upozorňovanie na najmasovejšie a verejne zdieľané dezinformácie. Zvolená komunikačná stratégia sa ukázala byť ako správna, keďže v mnohých prípadoch dochádzalo k vymazávaniu dezinformácií zo strany ich autorov, prípadne až k deaktivácii ich používateľských kont a utlmeniu ich činnosti. Spolupráca so sociálnou sieťou Facebook sa často ukázala byť ako menej účinná. Neefektívnosť a neproaktívnosť pracovníkov spoločnosti Facebook a na druhej strane efektívnosť Odboru na sociálnych sieťach si uvedomovali aj tvorcovia a šíritelia dezinformácií, ktorí sa pokúšali o zastavenie, resp. skomplikovanie pôsobenia Policajného zboru v boji proti dezinformáciám.

Odbor zaregistroval snahy súkromných osôb, právnických osôb, trestnoprávne exponovaných osôb a politicky exponovaných osôb o utlmenie činnosti Policajného zboru na

sociálnych sieťach vo veci vysvetľovania dezinformácií. Pokusy o vplyv na činnosť Odboru mali napríklad podobu zisťovania identít príslušníkov Policajného zboru, ktorí sa téme dezinformácií venujú. V tejto súvislosti sa na sociálnych sieťach objavilo niekoľko mien tretích osôb údajne pracujúcich v zložkách polície, ktoré v skutočnosti s Policajným zborom nespolupracujú v žiadnej forme.

Snaha o zistenie identity konkrétnych osôb súvisela s komunikačnou stratégiou hlavných tvorcov dezinformácií, ktorí by po získaní takejto informácie spustili štvavú kampanň proti konkrétnym osobám – z pohľadu manipulátorov informácií je významné šíriť dezinformácie a ataky voči konkrétnym osobám, než proti anonymnej štátnej inštitúcii, čo sa prejavilo aj v zmienených útokoch voči zdravotníckemu personálu.

Odbor pre rok 2022 očakáva pokračovanie masového šírenia dezinformácií na tému **Covid-19**. Primárni tvorcovia dezinformácií budú pokračovať v snahách o vyvolávanie občianskych nepokojov v spoločnosti, útoky na konkrétne osoby či inštitúcie budú eskalovať, hrozba priamych a zdravia ohrozujúcich prejavov bude narastať.

Okrem uvedenej témy je možné prenikanie naratívov týkajúcich sa situácie na **bielo-rusko-poľskej hranici** a súvisiacej oblasti **migrácie**, ako aj všetko súvisiace s konfliktom medzi **Ruskou federáciou a Ukrajinou**, ktorá môže mať devastačné dezinformačné následky na celý región strednej Európy.

Taktiež sa dá očakávať pokračovanie kampane dezinformačnej scény proti stránke „Hoaxy a podvody – Polícia SR“, najmä v súvislosti s vyhľadávaním už vyvrátených hoaxov z minulosti za účelom spochybnenia vyvrátených dezinformácií v určitom čase a hľadania výrokov v statusoch stránky, ktoré by mohli vytrhnúť z kontextu a pokračovať v stratégii „Dnes hoax, zajtra pravda.“

DNES
HOAX
ZAJTRA
PRAVDA

Ďalšie aktivity

Odbor sa na verejnosť snažil vplývať preventívne a popularizačnou formou upozorňoval na najrozšírenejšie dezinformácie, napríklad formou ankety „Hoax roka 2021“ alebo prostredníctvom bannerov s heslovitými odkazmi, ktorých cieľom bolo poukázať na nelogickosť šírených hoaxov.

Zástupcovia Odboru sa v roku 2021 aktívne zúčastňovali vnútroštátnych a medzinárodných rokovaní o spolupráci v boji proti dezinformáciám. Aktivita Odboru na sociálnych sieťach bola viackrát ocenená domácimi aj zahraničnými partnermi. Predstavitelia Odboru participovali na plnení úloh vyplývajúcich zo zadaní na pracovných skupinách a o skúsenosti z dobrej praxe sa delili na vybraných odborných konferenciách.

Odbor privítal snahy ostatných štátnych inštitúcií o rozvoj koncepcie boja proti hybridným hrozbám a dezinformáciám, ako aj angažovanosť odbornej občianskej spoločnosti. Odbor plánuje posilniť svoju činnosť v najbližšom období.

Stránka „Hoaxy a podvody – Polícia SR“ ponúkla verejnosti aj témy zamerané na upozorňovanie pred rozsiahlymi online podvodmi. V tejto súvislosti Odbor predstavil preventívnu kampaň „Nenechám sa nachytať, stop online podvodom“, do ktorej sa na dobrovoľnej báze zapojili známe osobnosti zo Slovenska a Českej republiky: prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová, herec Milan Lasica, herečka Zuzana Fialová,

herec Maroš Kramár, herec Juraj Bača, hokejista Miroslav Šatan, komik Ján Gordulič a režisér Zdeněk Troška. Posledný menovaný umelec sa stal súčasťou pokračujúcej letnej

kampane „Slunce, seno, pohoda a žádné podvody“. Medzi hlavné témy kampane patrili podvody zneužívajúce mená známych osobností, podvodné inzeráty, vydieračské e-maily, vydierania mužskej časti populácie, podvodné zamilovania zo strany „amerických vojakov“, či falošné súťaže.

Odbor upozorňoval na najčastejšie typy online podvodov, ktorých cieľom bolo vylákávanie finančných prostriedkov. V tejto súvislosti sa najviac boli rozšírené podvody zneužívajúce značku Slovenskej pošty a komerčných doručovateľských spoločností, aktivity podvodných záujemcov o predávaný tovar v reálnych inzerátoch a podvodné súťaže na stránkach na Facebooku.

Sledovatelia stránky prispievali vlastnými varovaniami pre ďalších občanov prostredníctvom rubriky „Občianska pomoc“.

Sumár najčastejšie zdieľaných dezinformácií v roku 2021 (Covid-19)

- mraziace boxy na uskladnenie tel zosnulých boli falošné, prázdne
- počet infikovaných/zomrelých je umelo navyšovaný
- očkovanie je tajným plánom na čipovanie ľudí
- testovacie tyčinky sú napustené Covidom-19
- testovacie tyčinky poškodzujú zdravie (napr. zasahujú mozog)
- zdravotníci neposkytujú žiadnu, ani urgentnú starostlivosť
- spochybňovanie účinnosti a bezpečnosti očkovania na množstvo spôsobov
- zdravotné až fatálne následky po očkovaní
- porovnávanie súčasnej situácie so situáciou Židov z čias II. svetovej vojny
- neplatnosť vyhlášok a ich spochybňovanie
- falošný prejav prezidenta V. Putina spochybňujúci aktuálnu situáciu vo svete
- zdravotné následky nosenia rúšok/respirátorov
- manipulácia výrokov vedcov ohľadom Covidu-19
- verejné vystupovanie osôb vydávajúcich sa za vedcov/lekárov/sestry
- patent na Covid-19 vydaný pred rokmi

- útoky založené na dezinformáciách voči konkrétnym osobnostiam
- červy v antigénových testoch
- falošné správy o skutočnej situácii v zahraničných krajinách
- falošné ihly pri očkovaní
- falošné vedecké štúdie
- darovanie krvi len neočkovanými, vylievanie krvi očkovanými
- prázdne nemocnice, na druhej strane plné nemocnice len očkovanými
- vplyv očkovaných na neočkovaných (napr. odpadnutie po osobnom kontakte)
- falošné príčiny úmrtia (za všetky úmrtia môže vakcína)
- falošné príbehy neexistujúcich ľudí a neexistujúcich situácií
- figuríny v nemocniciach
- kód v telefóne ako dôkaz o čipizácii ľudí s pomocou vakcín
- utajovaný plán pandémie na roky dopredu
- vopred určená pozitivita testov
- odmietanie poistného plnenia očkovaným
- zranenia pri testovaní
- ponúkanie peňazí za uvedenie falošnej príčiny úmrtia na „Covid-19“

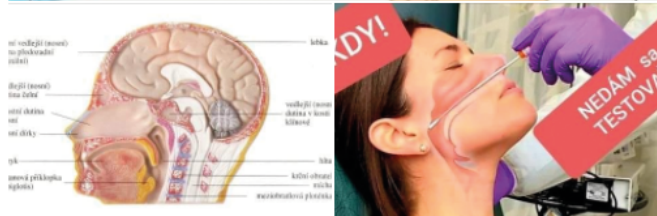
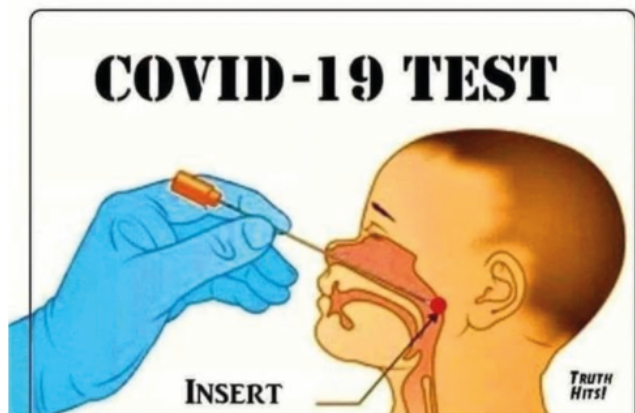
Sumár iných masovo zdieľaných dezinformácií v roku 2021:

- tajný plán Billa Gatesa na ovládnutie sveta
- falošné sneženie (pokusy podpáliť sneh)
- škodlivé účinky novej mobilnej siete 5G
- manipulácia policajných zákrokov
- chemtrails
- presuny zahraničných vojsk cez územie SR
- príčiny vzniku „tornáda“ na Morave

- migranti, migrácia
- Milan Lasica a Július Satinský ako agenti ŠtB
- americkí agenti na verejných zhromaždeniach na Slovensku
- tajné gesto svetových lídrov (vrátane pápeža, prezidentky SR)

Prišlo mi od priateľa, odborníka na IT-technológie:
 "Peter Socha
 Nepýtajte sa ma ako to viem. Je to tak a ak s tým nič nespravíme. Tak to behom 2-3 mesiacov bude realita. A potom už bude neskoro si búchať hlavu o zem 🤡
 Odpoveď prišla veľmi rýchlo. Skoro mi roztrhlo srdce, no môj program funguje.
 Ale za to som zistil skutočný plán.
 Ten posledný summit akože proti Koróne a otepľovaniu bol iba fraška. Skutočný program bol urobiť test v prvom kole na Slovensku a hneď na to v závese v ČR.
 Plán je stanovený.
 Vlastizradca [redacted] dostal presne napísaný manuál ako postupovať.
 1. Celonarodne povinné testovanie PCR výškrab koróňa akože test. Prvý set bude obsahovať čip a nano boty.
 2. Druhý opakovaný akože test zavedie skrz špajlu aditiva (zložky) ktoré doplnia nanoboty.
 3. Spustí sa na 100% 5G sieť aby nanoboty mohli fungovať. Na rovnakom princípe ako RFID čip ak je v dosahu elektrického poľa. Preto povinné spustenie 5G s dohľadom NATO.
 Iba pred pár dňami [redacted] a tá [redacted] na obrane oznámili, že 5G je takticky zavedené pod vojenským dohľadom NATO na obranu!
 4. Konečný plán je akože testami označiť a infikovať každého jedného obyvateľa Slovenska. Preto sa to bude konať pod dohľadom armády! Cieľ je jednoduchý.
 Slovensko ako krajina s 5,5 milióna obyvateľmi bude ako testovací králik na Úmrtnosť skrz nanoboty - 5G + aditivum na celkovú otravu organizmu daného jedinca. Samozrejme sa vyhovoria, že zomreli na pandémiu korony!
 NWO rozhodlo do Európy pre sídlit' 100 000 [redacted] a rôzne moslimské etniká. Nakoľko v Európe [redacted] na to nie je miesto. Musia odstrániť obyvateľov krajín ktoré sú určené na výmenu obyvateľov. A tým je Slovensko a Česko

649

48 komentárov 2,5 tis. zdieľaní

vyhubenie ľudstva
Facebook zrozumiteľnosť
americkí agenti
zdravotníci zabíjajú
sociálne siete
očkovanie
5G dezinformátori
Covid-19
ego rýchla reakcia
frustrácia
útoky
letáky prevencia migrácia mocní sveta
zneužívanie smrti tajné gesto **smrť**
prázdne nemocnice
vyhubenie ľudstva
bezpečnostná hrozba
tajný plán
zdravie a život

HOAX

OVLÁDNUTIE SVETA sila a vplyv

darovanie krvi transparentnosť
falošní aktivisti
DEZINFORMÁCIE
bezpečnosť figuríny strategická komunikácia
falošní vedci popularita Chemtrails
vyhrážanie falošné úmrtia **Bill Gates**
dôvera
finančný zisk čipovanie ľudí
efektívna komunikácia chaos
zamlčovanie
kritické myslenie zdravotné následky
červy v testoch
neplatnosť nariadení